

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 932

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 20 noiembrie 2019

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 500 din 17 septembrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 36, 38, 39 și art. 41 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru	2–5
ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI	
204. — Ordin pentru aprobarea Procedurii privind fundamentarea și criteriile de aprobare a planurilor de investiții ale operatorului de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție a energiei electrice	6–15
205. — Ordin pentru modificarea și completarea Procedurii privind fundamentarea și criteriile de aprobare a planurilor de investiții ale operatorilor de transport și de sistem, de distribuție și de înmagazinare a gazelor naturale, precum și ai terminalelor GNL, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 38/2019	15–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 500**

din 17 septembrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 36, 38, 39 și art. 41 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Atilla	— judecător
Simina Popescu-Marin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 36, 38, 39 și art. 41 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, excepție ridicată de Vlad-Ciprian Bozeșan în Dosarul nr. 10.203/197/2018/a2 al Judecătoria Brașov și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.502D/2018.

2. La apelul nominal lipsește autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că la dosarul cauzei, autorul excepției a transmis prin poșta electronică cereri înregistrate la Curtea Constituțională cu nr. 6.771 din 2 septembrie 2019, nr. 6.910 din 6 septembrie 2019, nr. 7.054 din 17 septembrie 2019 și nr. 7.055 din 17 septembrie 2019, prin care solicită retransmiterea sub semnătură electronică a citației emise în Dosarul nr. 1.502D/2018, pentru termenul de judecată din 17 septembrie 2019, comunicarea sub semnătură electronică a punctelor de vedere ale autorităților publice, formulează „recurs/apel” împotriva deciziei Curții Constituționale referitoare la excepția de neconstituționalitate ridicată în prezenta cauză și solicită declararea ca neconstituțională a Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, deoarece nu prevede căi de atac împotriva deciziilor Curții Constituționale. De asemenea susține admiterea criticilor de neconstituționalitate și solicită comunicarea deciziei Curții Constituționale, precum și a punctelor de vedere ale părților adverse, în cauză, invocând, totodată, recuzarea judecătorilor Curții Constituționale.

4. Cu privire la cererile formulate de autorul excepției, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care susține respingerea acestora. Arată că, în cauză, citarea a fost îndeplinită potrivit regulilor procedurale aplicabile conform Legii nr. 47/1992 și Regulamentului de organizare și funcționarea a Curții Constituționale. Cu privire la solicitarea unor acte și înscrisuri aflate la dosarul cauzei, arată că, potrivit Legii nr. 47/1992, autorul excepției poate consulta oricând lucrările dosarului. Cu privire la formularea unei căi de atac în cauză, arată că, potrivit Legii nr. 47/1992, deciziile Curții

Constituționale sunt definitive, nefiind susceptibile a fi supuse unei căi de atac. Cu privire la cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate a Legii nr. 47/1992 direct în fața Curții Constituționale arată că aceasta este inadmisibilă, deoarece excepțiile de neconstituționalitate pot fi ridicate doar în fața instanțelor judecătorești ori de arbitraj comercial. De asemenea, în procedura jurisdicțională desfășurată în fața Curții Constituționale nu sunt aplicabile dispozițiile Codului de procedură civilă privind recuzarea judecătorilor.

5. Pe fondul excepției de neconstituționalitate, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale, spre exemplu, Decizia nr. 532 din 14 iulie 2015, Decizia nr. 267 din 27 aprilie 2017 și Decizia nr. 700 din 15 noiembrie 2018.

6. Deliberând asupra cererilor formulate, Curtea decide respingerea acestora, având în vedere următoarele considerente:

7. Cu privire la solicitarea de comunicare a citației sub semnătură electronică, Curtea reține că, în cauză, citarea autorului excepției s-a realizat potrivit dispozițiilor cuprinse în Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale și în Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, aprobat prin Hotărârea Plenului Curții Constituționale nr. 6 din 7 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 198 din 27 martie 2012, dispozițiile Legii nr. 455/2001 privind semnătura electronică nefiind aplicabile în procedura jurisdicțională în fața Curții.

8. În ceea ce privește cererea de declarare a unei căi de atac împotriva deciziei Curții Constituționale pronunțate în Dosarul nr. 1.502D/2018, Curtea precizează că Legea nr. 47/1992 nu prevede căi de atac împotriva deciziilor instanței de contencios constituțional.

9. Referitor la cererea prin care se invocă neconstituționalitatea Legii nr. 47/1992, deoarece nu prevede căi de atac împotriva deciziilor Curții Constituționale, Curtea subliniază că instanța de contencios constituțional nu poate hotărî asupra excepțiilor de neconstituționalitate ridicate direct în fața sa, întrucât ar încălca art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, conform căruia părțile trebuie să își exprime punctele de vedere în legătură cu excepția de neconstituționalitate în fața instanței judecătorești, depunând dovezile pe care le consideră necesare, iar instanța de judecată este obligată să își exprime opinia cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată. Așadar, litigiul constituțional se desfășoară numai în limitele determinate prin actul de sesizare, fără ca acestea să poată fi modificate de vreuna dintre părți (a se vedea, *ad similibet*, Decizia nr. 476 din 27 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 725 din 7 septembrie 2017, paragraful 24).

10. Cât privește cererea de comunicare a deciziei Curții Constituționale și a altor acte și înscrisuri aflate la dosar, Curtea arată că, în calitate de parte, autorul excepției are dreptul de a

consulta dosarul la grefa Curții, potrivit art. 12 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, și, de asemenea, că instanța de contencios constituțional nu are obligația de a elibera, gratuit, copii ale documentelor din dosar.

11. Referitor la invocarea recuzării judecătorilor Curții Constituționale, Curtea, în temeiul art. 55 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, respinge cererea de recuzare formulată, ca inadmisibilă, având în vedere că în procedura din fața instanței de contencios constituțional nu sunt aplicabile dispozițiile Codului de procedură civilă privind recuzarea judecătorilor.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

12. Prin Încheierea din 4 octombrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 10.203/197/2018/a2, **Judecătoria Brașov a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 36, 38, 39 și art. 41 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de petentul Vlad-Ciprian Bozeșan într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de reexaminare a modului de stabilire a taxei judiciare de timbru într-un dosar civil.

13. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia susține, în esență, că prevederile art. 39 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 sunt neconstituționale, întrucât permit soluționarea cererii de reexaminare în camera de consiliu, fără citarea părților. Faptul că încheierea prin care se soluționează cererea de reexaminare este definitivă încalcă dreptul de acces la o instanță, iar necomunicarea către petent a rezoluției judecătorului prin care a fost stabilit cuantumul taxei judiciare de timbru este de natură a afecta dreptul la apărare. În aceste condiții, prevederile legale criticate aduc atingere caracterului previzibil al legii, de vreme ce art. 36 nu prevede o cale de atac și nici obligativitatea motivării modului de calcul al suplimentului de taxă. Se susține, de asemenea, că este încălcat caracterul echitabil al procedurii, deoarece judecătorii sunt prestatori ai serviciilor publice și reprezentanți ai instanțelor judecătorești în procesele cu părțile beneficiare ale serviciilor publice.

14. **Judecătoria Brașov** consideră că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată, sens în care reține, în esență, că însăși cererea de reexaminare, în sine, este o veritabilă cale de atac ce dă posibilitatea justițiabilului de a supune atenției unui alt complet de judecată modalitatea stabilirii timbrajului, al cărui cuantum rezidă din lege și nu este opera discreționară, subiectivă a judecătorului. Ca atare, într-o asemenea împrejurare nu este necesară comunicarea rezoluției de stabilire a cuantumului taxei către justițiabil. Totodată, referitor la posibilitatea instanței de a stabili un timbraj suplimentar, potrivit art. 36 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, respectiv, în calea de atac, potrivit art. 38 din același act normativ, aceste texte de lege apar ca fiind constituționale, reglementând, de fapt, tocmai caracterul legal al taxei de timbru aferente cererii de chemare în judecată prin aplicarea sa în mod nediferențiat cererilor similare, suplinind astfel, pe parcursul procedurii judiciare, remedierea unor eventuale omisiuni sau erori de calcul. În ansamblul acestora, textele legale a căror neconstituționalitate se invocă nu prezintă vicii de constituționalitate în raport cu dispozițiile din Legea fundamentală invocate sau cu principiile de drept enunțate.

15. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor

două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

16. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar de autorul excepției, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

17. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

18. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 36, 38, 39 și art. 41 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013, cu modificările și completările ulterioare, având următorul cuprins:

— Art. 36: „(1) Dacă în momentul înregistrării sale acțiunea sau cererea a fost taxată corespunzător obiectului său inițial, dar în cursul procesului apar elemente care determină o valoare mai mare a obiectului cererii, instanța va pune în vedere reclamantului să achite suma datorată suplimentar până la termenul stabilit de instanță.

(2) Dacă până la termenul prevăzut de lege sau stabilit de instanță reclamantul nu îndeplinește obligația de plată a taxei, acțiunea ori cererea nu va putea fi anulată integral, ci va trebui soluționată în limitele în care taxa judiciară de timbru s-a plătit în mod legal.”;

— Art. 38: „În situația în care instanța judecătorească investită cu soluționarea unei căi de atac ordinare sau extraordinare constată că în fazele procesuale anterioare taxa judiciară de timbru nu a fost plătită în cuantum legal, va dispune obligarea părții la plata taxelor judiciare de timbru aferente, dispozitivul hotărârii constituind titlu executoriu.”;

— Art. 39: „(1) Împotriva modului de stabilire a taxei judiciare de timbru, reclamantul poate face cerere de reexaminare, la aceeași instanță, în termen de 3 zile de la data comunicării taxei datorate. Cererea de reexaminare este scutită de la plata taxei judiciare de timbru.

(2) Cererea se soluționează în camera de consiliu de un alt complet, fără citarea părților, prin încheiere definitivă. Dispozițiile art. 200 alin. (2) teza I din Codul de procedură civilă rămân aplicabile în ceea ce privește complinirea celorlalte lipsuri ale cererii de chemare în judecată. Instanța va proceda la comunicarea cererii de chemare în judecată, în condițiile art. 201 alin. (1) din Codul de procedură civilă, numai după soluționarea cererii de reexaminare.

(3) În cazul admiterii integrale sau parțiale a cererii de reexaminare, instanța va dispune restituirea taxei de timbru total ori, după caz, proporțional cu reducerea sumei contestate.

(4) În cazul taxelor datorate pentru cereri adresate Ministerului Justiției și Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, soluționarea cererii de reexaminare este de competența Judecătoriei Sectorului 5 București.”;

— Art. 41 alin. (3): „În vederea executării creanțelor având ca obiect taxa judiciară de timbru, instanțele judecătorești vor comunica de îndată hotărârea, care constituie titlu executoriu

pentru plata taxei judiciare de timbru, către organele prevăzute la alin. (1) și (2)”.
19. În opinia autorului excepției, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) privind obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 21 privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale — *Dreptul la un proces echitabil*.

20. Examinând excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 36 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, Curtea reține că aceste dispoziții au mai format obiect al controlului de constituționalitate, iar prin Decizia nr. 671 din 17 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 113 din 10 februarie 2017, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate. De asemenea, Curtea observă că soluția legislativă criticată cuprinsă de art. 36 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 era prevăzută de art. 20 alin. (1) și (2) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, abrogată, potrivit art. 58 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, și că prevederile art. 20 alin. (1) și (2) din Legea nr. 146/1997 au format, în repetate rânduri, obiect al controlului de constituționalitate. În acest sens, pot fi menționate, de exemplu, Decizia nr. 640 din 28 aprilie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 398 din 11 iunie 2009, Decizia nr. 1.668 din 15 decembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 119 din 23 februarie 2010, Decizia nr. 250 din 16 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 332 din 19 mai 2010, Decizia nr. 627 din 12 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 445 din 4 iulie 2012.

21. Cu acele prilejuri, Curtea a reținut, în esență, în acord cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (a se vedea, spre exemplu, Hotărârea din 28 mai 1985, pronunțată în Cauza *Ashingdane împotriva Regatului Unit al Marii Britanii*, 1985, paragraful 57), că o caracteristică a principiului liberului acces la justiție este aceea că nu este un drept absolut. Astfel, acest drept, care cere prin însăși natura sa o reglementare din partea statului, poate fi subiectul unor limitări atât timp cât nu este atinsă însăși substanța sa.

22. În aceste condiții, Curtea a reținut că accesul liber la justiție nu înseamnă gratuitate. Nicio dispoziție constituțională nu interzice stabilirea taxelor de timbru în justiție, fiind justificat ca persoanele care se adresează autorităților judecătorești să contribuie la acoperirea cheltuielilor prilejuite de realizarea actului de justiție. Regula este cea a timbrării acțiunilor în justiție, excepțiile fiind posibile numai în măsura în care sunt stabilite de legiuitor. Cheltuielile ocazionate de înlăptuirea actului de justiție sunt cheltuieli publice, la a căror acoperire, potrivit art. 56 alin. (1) din Constituție, cetățenii sunt obligați să contribuie prin impozite și taxe, stabilite în condițiile legii.

23. Plata taxelor judiciare de timbru fiind o condiție legală pentru începerea proceselor civile, obligația de plată anticipată a acestor taxe (în unele cazuri până la un termen ulterior, stabilit de instanța judecătorească) este justificată, ca și sancțiunea anulării acțiunii sau cererii, în caz de neplată a acestora.

24. De asemenea, la finalul procesului judiciar, sarcina suportării cheltuielilor judiciare, inclusiv a celor constând în plata taxelor de timbru, îi revine persoanei care a căzut în pretenții sau care, în cauzele nelitigioase, a beneficiat de prestațiile efectuate, în condițiile legii, de instanțele judecătorești.

25. De altfel, contribuția justițiabilului poate fi recuperată, la cererea acestuia, în temeiul art. 453 din Codul de procedură civilă, de la partea care cade în pretenții. Așadar, regula este cea a timbrării acțiunilor în justiție, excepțiile fiind posibile numai în măsura în care sunt stabilite de legiuitor. Totodată, potrivit dispozițiilor art. 90 din Codul de procedură civilă, cel care nu este în măsură să facă față cheltuielilor pe care le determină declanșarea și susținerea unui proces civil, fără a primejui propria întreținere sau a familiei sale, poate beneficia de asistență judiciară, în condițiile legii speciale privind ajutorul public judiciar (în acest sens, a se vedea și Decizia nr. 87 din 20 ianuarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 86 din 12 februarie 2009, Decizia nr. 808 din 19 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 428 din 23 iunie 2009, și Decizia nr. 358 din 24 septembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 759 din 6 decembrie 2013).

26. Având în vedere considerentele expuse, Curtea a constatat că dispozițiile legale criticate respectă exigențele prevăzute de art. 1 alin. (5) și art. 21 din Constituție, precum și pe cele ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, permițând păstrarea unui just echilibru între interesele individuale și cele care privesc administrarea justiției.

27. În ceea ce privește dispozițiile art. 38 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, Curtea observă că soluția legislativă cuprinsă de acestea, similară celei cuprinse de art. 20 alin. (5) din Legea nr. 146/2007 (în prezent, abrogată), a mai format obiectul controlului de constituționalitate, iar prin Decizia nr. 90 din 8 februarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 139 din 26 februarie 2007, Decizia nr. 46 din 14 ianuarie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 219 din 8 aprilie 2010, și Decizia nr. 144 din 7 martie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 205 din 10 aprilie 2013, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiate excepțiile de neconstituționalitate. Curtea a reținut că, potrivit textului de lege criticat, atunci când constată că în fazele procesuale anterioare taxa judiciară de timbru nu a fost plătită în cuantumul legal, instanța judecătorească investită cu soluționarea unei căi de atac ordinare sau extraordinare va dispune obligarea părții care a căzut în pretenții la plata taxelor judiciare de timbru aferente, dispozitivul hotărârii constituind titlu executoriu.

28. Curtea a constatat că obligativitatea achitării taxelor judiciare de timbru, fără a mai exista posibilitatea neîndeplinirii acestei obligații de plată, cu consecința anulării acțiunii sau a cererii, este rezultatul firesc al derulării procesului, fiind echitabil ca, la finalul unui proces judiciar, partea care a căzut în pretenții să fie obligată la plata taxelor judiciare de timbru.

29. Instanța de judecată controlează, din oficiu, cuantumul taxei judiciare de timbru, obligând partea să plătească valoarea acesteia. Din acest punct de vedere, Curtea a constatat că timbrarea acțiunii este o cerință imperativă a legii, judecătorul neputând soluționa o cerere fără a constata în prealabil valabilitatea efectuării plății taxei de timbru aferente valorii obiectului cererii de chemare în judecată.

30. De altfel, Curtea a constatat că actul normativ criticat reglementează în mod simetric posibilitatea modificării cuantumului taxelor judiciare de timbru, atât în fața primei instanțe, instituind posibilitatea reexaminării acestora, cât și în cadrul fazei procesuale a căilor de atac, când instanța de judecată poate dispune obligarea părții la plata taxelor judiciare

de timbru aferente, atunci când constată că în fazele procesuale anterioare cuantumul taxei de timbru nu a fost plătit în mod legal.

31. Referitor la prevederile art. 39 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, Curtea observă că acestea au mai fost supuse controlului de constituționalitate, exercitat din perspectiva unor critici similare de neconstituționalitate, Curtea Constituțională respingând excepțiile de neconstituționalitate. În acest sens sunt, spre exemplu: Decizia nr. 700 din 15 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 506 din 21 iunie 2019, Decizia nr. 267 din 27 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 562 din 14 iulie 2017, Decizia nr. 164 din 16 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 532 din 7 iulie 2017, Decizia nr. 466 din 28 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 656 din 26 august 2016.

32. Curtea a reținut că art. 39 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 reprezintă o normă procedurală care reglementează soluționarea cererii de reexaminare împotriva încheierii de stabilire a taxei judiciare de timbru, așadar, un incident procedural prealabil antamării fondului de către instanța de judecată. Întrucât în discuție este o chestiune prealabilă, soluționarea acesteia este guvernată de principiul celerității, care ar fi grav afectat prin aplicarea în materie a principiilor oralității și contradictorialității, a obligativității citării părților, precum și a posibilității exercitării unei căi de atac împotriva încheierii de soluționare a cererii de reexaminare. Curtea a mai observat că rațiuni ce țin de necesitatea soluționării într-un termen rezonabil a cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești justifică în mod obiectiv soluția legislativă criticată, care asigură în mod eficient un raport rezonabil de proporționalitate între scopul urmărit — stabilirea corectă a taxelor judiciare de timbru — și mijloacele procedurale utilizate. Totodată, Curtea a statuat că acest cadru legislativ, în deplin acord cu normele fundamentale, creează premisele necesare ce permit instanței judecătorești să examineze circumstanțele specifice fiecărui caz și să realizeze un just echilibru între interesele individuale și cele privind administrarea justiției, astfel încât solicitantului să îi fie asigurat accesul efectiv la justiție.

33. Referitor la prevederile art. 41 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, care stabilesc că, în vederea executării creanțelor având ca obiect taxa judiciară de timbru,

instanțele judecătorești vor comunica de îndată hotărârea, care constituie titlu executoriu pentru plata taxei judiciare de timbru, către organele de executare ale unităților administrativ-teritoriale prevăzute la art. 40 alin. (1) din actul normativ menționat, Curtea observă că și acestea au mai format obiect al controlului de constituționalitate. Astfel, prin Decizia nr. 722 din 20 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 236 din 27 martie 2019, Curtea Constituțională a reținut că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 reglementează, în ansamblul său, una dintre condițiile exercitării dreptului de acces la justiție, condiție ce vizează, ca regulă, plata serviciilor prestate de către instanțele judecătorești, precum și de către Ministerul Justiției și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. În mod excepțional, atunci când legea prevede în mod expres, acțiunile și cererile introduse la instanțele judecătorești, precum și cererile adresate Ministerului Justiției și Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sunt scutite de la plata taxelor judiciare de timbru [art. 1 alin. (3)].

34. Taxele judiciare de timbru se plătesc anticipat, exceptând cazurile prevăzute de lege [art. 33 alin. (1)]. Netimbrarea sau timbrarea insuficientă atrage anularea cererii de chemare în judecată, în condițiile legii (art. 197 din Codul de procedură civilă). De asemenea, în cazul în care se dispune amânarea sau eșalonarea plății taxei de timbru, hotărârea instanței de judecată constituie titlu executoriu, fiind comunicată organelor de executare ale unităților administrativ-teritoriale, în vederea executării creanțelor.

35. Curtea a statuat că, prin investirea hotărârilor judecătorești cu titlu executoriu în ceea ce privește serviciile deja prestate de instanțele judecătorești ori în privința obligațiilor reclamantului de a plăti în viitor taxa judiciară, legiuitorul a urmărit facilitarea executării creanțelor vizând această taxă. Acest fapt nu impiedică în niciun fel asupra dreptului persoanelor de a se adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor lor legitime și nici asupra libertății de a renunța la judecată, în virtutea principiului disponibilității.

36. Soluția adoptată și considerentele deciziilor citate sunt valabile și în prezenta cauză, întrucât nu au apărut elemente noi, de natură a determina reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale.

37. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Vlad-Ciprian Bozeșan în Dosarul nr. 10.203/197/2018/a2 al Judecătoriei Brașov și constată că prevederile art. 36, 38, 39 și art. 41 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Brașov și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 17 septembrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Simina Popescu-Marin

ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

pentru aprobarea Procedurii privind fundamentarea și criteriile de aprobare a planurilor de investiții ale operatorului de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție a energiei electrice

Având în vedere prevederile art. 35 alin. (3), ale art. 37 alin. (1) lit. b), ale art. 38 alin. (3), ale art. 45 alin. (1) lit. c) și ale art. 93 alin. (1) pct. 47 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. c) și ale art. 9 alin. (1) lit. h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Procedura privind fundamentarea și criteriile de aprobare a planurilor de investiții ale operatorului de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție a energiei electrice, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Operatorul de transport și de sistem și operatorii economici concesionari ai serviciului de distribuție a energiei electrice duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar departamentele de specialitate din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art. 3. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 8/2016 pentru aprobarea Procedurii privind elaborarea și aprobarea programelor de investiții ale operatorilor economici concesionari ai serviciului de distribuție a energiei electrice, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 232 din 29 martie 2016, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2020.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Dumitru Chiriță

București, 14 noiembrie 2019.
Nr. 204.

ANEXĂ

PROCEDURĂ

privind fundamentarea și criteriile de aprobare a planurilor de investiții ale operatorului de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție a energiei electrice

CAPITOLUL I

Scop și domeniu de aplicare

Art. 1. — Prezenta procedură are scopul de a stabili modul de fundamentare a planurilor de investiții, precum și criteriile de analiză în vederea aprobării acestora, pentru investițiile realizate de către operatorul de transport și de sistem și de către operatorii economici concesionari ai serviciului de distribuție a energiei electrice, în conformitate cu prevederile legislației și ale cadrului de reglementare în vigoare.

Art. 2. — Prevederile prezentei proceduri se aplică de către operatorul de transport și de sistem și de către operatorii economici concesionari ai serviciului de distribuție a energiei electrice, pentru transmiterea și fundamentarea planurilor de investiții, precum și în analiza efectuată de către Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei pentru aprobarea planurilor de investiții și recunoașterea investițiilor realizate în tarifele reglementate.

Art. 3. — Nu se supun prevederilor prezentei proceduri planurile de investiții și investițiile realizate de operatorii de distribuție a energiei electrice, alții decât operatorii de distribuție concesionari.

CAPITOLUL II

Definiții și abrevieri

Art. 4. — (1) Termenii utilizați în prezenta procedură au semnificațiile prevăzute în următoarele acte normative:

a) Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare;

b) Metodologia de stabilire a tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice, aprobată prin ordin al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, în vigoare;

c) Metodologia de stabilire a tarifelor pentru serviciul de sistem, aprobată prin ordin al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, în vigoare;

d) Metodologia de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, aprobată prin ordin al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, în vigoare;

e) Metodologia pentru evaluarea condițiilor de finanțare a investițiilor pentru electrificarea localităților ori pentru extinderea rețelelor de distribuție a energiei electrice, aprobată prin ordin al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, în vigoare;

f) Standardul de performanță pentru serviciul de transport al energiei electrice și pentru serviciul de sistem, aprobat prin ordin al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, în vigoare;

g) Standardul de performanță pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, aprobat prin ordin al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, în vigoare;

h) Regulamentul de organizare a activității de mentenanță, aprobat prin ordin al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, în vigoare.

(2) În înțelesul prezentei proceduri, următorii termeni au următoarele semnificații:

a) *aprobare* — acceptare a planului de investiții transmis de operatorii de rețea, a unei/unor investiții din cadrul acestuia sau a unei/unor investiții realizate, în vederea recunoașterii costurilor aferente în tarifele reglementate;

b) *condițiile pieței* — cel mai avantajos cost/preț disponibil în piață, la care trebuie realizată investiția de către operator;

c) *dotări* — echipamente de lucru și pentru asigurarea securității muncii, calculatoare, software, echipamente hardware, autoutilitare și alte mijloace de transport, grupuri electrogene, surse de alimentare neîntreruptibile etc., care sunt necesare pentru asigurarea serviciului, dar nu reprezintă mijloace fixe care fac parte din rețea sau din sistemul de reglaj, comandă, control și achiziție date al rețelei;

d) *eficiența economică a investiției* — analiza cost-beneficiu a lucrării este pozitivă; lucrarea aduce beneficii viitoare operatorului de rețea și utilizatorului;

e) *investiție* — lucrare de extindere, dezvoltare, re tehnologizare, modernizare, întărire, modificare/re amplasare a rețelei electrice în condițiile legii, precum și de înlocuire la expirarea duratei de viață, achiziție de dotări, având ca rezultat mijloace fixe utilizate sau necesare pentru prestarea serviciului de transport, de sistem sau de distribuție a energiei electrice, pentru care au fost întocmite documentele contabile de finalizare și înregistrare și pentru care se înregistrează amortizare;

f) *înlocuire în urma incidentelor* — lucrare cu caracter de investiție de înlocuire totală sau parțială a unui echipament/element deteriorat al rețelei, pentru care nu mai pot fi executate lucrări de mentenanță corespunzătoare cu unul nou, prin care se readuc performanțele acestuia cel puțin la nivelul inițial prevăzut în documentația tehnică de execuție;

g) *lucrare de mentenanță* — lucrare care se execută asupra unui echipament/element al rețelei de transport sau de distribuție a energiei electrice pentru menținerea sau restabilirea stării tehnice necesare îndeplinirii pe durata de viață normată a condițiilor și parametrilor tehnici de funcționare pentru care a fost proiectat; lucrările de mentenanță nu reprezintă lucrări de investiții deoarece, spre deosebire de acestea, nu asigură depășirea performanțelor echipamentului pentru care acesta a fost proiectat și nu conduc la majorarea valorii contabile și a duratei de viață contabile a acestuia;

h) *necesitatea investiției* — nevoia obiectivă a operatorului de a realiza lucrarea în vederea asigurării funcționării rețelei sau a îndeplinirii obligațiilor sale legale;

i) *oportunitatea investiției* — producerea de prejudicii operatorului și/sau utilizatorului în cazul nerealizării lucrării;

j) *nivel rezonabil* — nivel care întrunește, fără a depăși, acele caracteristici și funcționalități tehnice necesare pentru îndeplinirea scopului mijlocului fix necesar pentru prestarea serviciului, precum și o valoare de achiziție comparabilă cu valoarea de piață în anul respectiv;

k) *plan de investiții aferent unei perioade de reglementare* — plan de investiții elaborat de operator pentru o perioadă de 5 ani, în conformitate cu prevederile prezentei proceduri; planul de investiții pentru o perioadă de reglementare elaborat de operatorul de distribuție include planul de dezvoltare optimă din punct de vedere economic a rețelei electrice de distribuție și planul specific de modernizare pentru instalații;

l) *respingere a unei investiții* — neinclusiunea parțială sau totală în planul de investiții aprobat a valorii unei investiții

planificate sau nerecunoașterea valorii unei investiții realizate de operator, ca urmare a nerespectării prevederilor prezentei proceduri;

m) *recunoaștere în tarife a unei investiții* — includerea valorii unei investiții aprobate în valoarea bazei reglementate a activelor care este utilizată la calculul tarifelor reglementate, în conformitate cu prevederile metodologiei aplicabile;

n) *situație imprevizibilă* — un eveniment din categoria schimbărilor legislative care, fără a intra în sfera forței majore, nu putea fi prevăzut, fiind mai presus de controlul operatorului, care nu se datorează greșelii sau culpei acestuia și care conduce la nerespectarea unor prevederi ale prezentei proceduri.

(3) În cuprinsul prezentei proceduri se utilizează următoarele abrevieri și prescurtări:

a) *ANRE* — Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;

b) *BAR* — bază reglementată a activelor;

c) *CPT* — consum propriu tehnologic;

d) *Lege* — Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare;

e) *MAIFI (Momentary Average Interruption Frequency Index)* — indicele frecvență medie a întreruperilor scurte în rețea;

f) *OD* — operator de distribuție a energiei electrice concesionar;

g) *OPEX* — costuri de operare și mentenanță aferente serviciului de transport și de sistem al energiei electrice și de distribuție a energiei electrice;

h) *OTS* — operator de transport și de sistem;

i) *OR* — OTS și OD;

j) *RED* — rețea electrică de distribuție;

k) *RET* — rețeaua electrică de transport;

l) *SAIDI (System Average Interruption Duration Index)* — indicele durată medie a întreruperilor în rețea;

m) *SAIFI (System Average Interruption Frequency Index)* — indicele frecvență medie a întreruperilor în rețea.

CAPITOLUL III

Obligații privind elaborarea și aprobarea planurilor de investiții și de dezvoltare

Art. 5. — (1) Conform Legii, OTS are obligația de a întreține, reabilita și dezvolta în condiții economice RET, pentru a-i asigura siguranța, fiabilitatea și eficiența, cu respectarea normelor privind protecția mediului și a sănătății persoanelor și promovarea eficienței energetice, precum și de a asigura capacitatea pe termen lung a RET de a satisface cererile rezonabile de transport de energie electrică.

(2) Conform Legii, OD are obligația de a re tehnologiza, reabilita și dezvolta în condiții economice RED, cu respectarea reglementărilor tehnice în vigoare și a legislației privind protecția mediului și a sănătății persoanelor și promovarea eficienței energetice, astfel încât să fie asigurată siguranța, fiabilitatea și eficiența RED, precum și capacitatea pe termen lung de a satisface solicitări rezonabile de racordare la RED; în acest scop, OD realizează lucrări de dezvoltare a RED, prin consultare, după caz, cu OTS.

Art. 6. — În vederea îndeplinirii obligațiilor prevăzute la art. 5 alin. (1), OTS elaborează:

a) la fiecare 2 ani, cu posibilitatea de revizuire anuală, planul de dezvoltare a RET pe 10 ani;

b) anterior începerii unei perioade de reglementare, planul de investiții pe 5 ani, detaliat pentru fiecare an al perioadei de reglementare;

c) înaintea fiecărui an al perioadei de reglementare, planul de investiții anual.

Art. 7. — În vederea îndeplinirii obligațiilor prevăzute la art. 5 alin. (2), OD elaborează:

a) anterior începerii unei perioade de reglementare, planul de investiții pe 5 ani, detaliat pentru fiecare an al perioadei de reglementare;

b) înaintea fiecărui an al perioadei de reglementare, planul de investiții anual.

Art. 8. — ANRE aprobă în condițiile Legii planurile de investiții și de dezvoltare elaborate de OR, după cum urmează:

a) planul de dezvoltare a RET pe 10 ani elaborat de OTS se aprobă prin decizie a președintelui ANRE;

b) planurile de investiții pe 5 ani, corespunzătoare unei perioade de reglementare, precum și planurile de investiții anuale elaborate de OTS și OD se aprobă în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (2) lit. a).

CAPITOLUL IV

Fundamentarea planului de dezvoltare a RET pe 10 ani

Art. 9. — (1) Planul de dezvoltare prevăzut la art. 6 lit. a) se fundamentează pe baza analizei stării tehnice a RET, în concordanță cu stadiul actual și evoluția viitoare a consumului de energie și a surselor de producere a energiei electrice, inclusiv importurile și exporturile de energie electrică, și se corelează cu planurile de amenajare și de sistematizare a teritoriului străbătut de RET, în condițiile respectării normelor de protecție a mediului.

(2) Elaborarea planului de dezvoltare a RET pe 10 ani și a planului de investiții pentru o perioadă de reglementare se realizează pe baza unei proceduri interne de planificare și gestiune a investițiilor, întocmită de OTS cu respectarea prevederilor prezentei proceduri.

Art. 10. — (1) OTS realizează următoarele analize de perspectivă a RET, pe termen scurt — pentru următorii 5 ani, respectiv pe termen lung — pentru următorii 10 ani, care stau la baza fundamentării planului de dezvoltare, prevăzut la art. 6 lit. a):

a) stadiul actual și evoluția viitoare a consumului de energie electrică, a structurii și capacității surselor de producere, inclusiv importurile și exporturile de energie electrică, luând în considerare prognozele de dezvoltare a capacităților de schimb transfrontalier;

b) analiza RET în funcție de vechimea și starea tehnică a elementelor acesteia, cu detalierea pe zone geografice, niveluri de tensiune și elemente de rețea;

c) evaluarea gradului de încărcare al elementelor rețelei și comportarea rețelei în condițiile în care sunt satisfăcute: criteriul de siguranță (N-1), criteriul de stabilitate statică și condițiile de stabilitate tranzitorie, în scopul identificării zonelor critice ale rețelei și a lucrărilor necesare pentru creșterea siguranței în exploatare, optimizarea și eficientizarea acesteia;

d) analiza nivelului pierderilor de putere la palierele caracteristice ale curbei de sarcină, identificarea zonelor și a elementelor critice și stabilirea lucrărilor de investiții necesare pentru reducerea acestora;

e) evaluarea potențialului de creștere a eficienței energetice a RET, identificarea măsurilor pentru îmbunătățirea eficienței energetice a acesteia, stabilirea calendarului de implementare a măsurilor;

f) analiza nivelului de performanță a serviciului conform indicatorilor prevăzuți în reglementările specifice în vigoare, identificarea factorilor care au o influență semnificativă asupra acesteia, stabilirea măsurilor necesare pentru îmbunătățirea performanței serviciului și pentru asigurarea controlului asupra factorilor principali de influență;

g) analiza adecvanței sistemului la vârf de sarcină pe termen scurt, mediu și lung prin metode care să țină seama de structura

capacităților de producere și de gradul de incertitudine indus de ponderea puterii disponibile a capacităților de producere din surse regenerabile în total putere disponibilă la nivelul SEN;

h) analiza privind evaluarea flexibilității RET;

i) identificarea zonelor și a elementelor RET pentru care este necesară realizarea de investiții constând în modernizări sau re tehnologizări;

j) identificarea zonelor de rețea în care sunt necesare lucrări de dezvoltare și extindere;

k) prezentarea modului de prioritizare a investițiilor prin detalierea criteriilor de prioritizare și a tipului de analize care au stat la baza întocmirii cronologiei desfășurării lucrărilor de investiții prognozate;

l) estimarea valorii totale a lucrărilor de investiții și a nivelului cheltuielilor anuale de investiții, precum și identificarea surselor de finanțare (din fonduri proprii, surse împrumutate, contribuții financiare, venituri din alocarea capacităților de interconexiune transfrontalieră);

m) identificarea, fundamentarea și estimarea valorică a beneficiilor urmărite prin realizarea investițiilor cuprinse în plan (de exemplu, îmbunătățirea indicatorilor privind siguranța în funcționare a RET, a indicatorilor de performanță, reducerea cheltuielilor de operare și mentenanță, reducerea CPT, racordarea de noi utilizatori, îndeplinirea unor obligații legale etc.);

n) actualizarea stadiului proiectelor de interconexiune în corelare cu lista europeană a proiectelor de interes comun și cu țintele asumate la nivel național privind gradul de interconectare la nivelul Uniunii Europene;

o) evaluarea impactului cheltuielilor cu realizarea investițiilor cuprinse în plan asupra tarifelor reglementate;

p) modul de corelare a planului de dezvoltare a RET pe 10 ani cu planuri similare ale rețelelor de transport al energiei electrice din țările vecine, rezultat în urma colaborării cu OTS vecini, cu evidențierea obligațiilor care revin OTS și a pozițiilor din planul de dezvoltare a RET pe 10 ani implicate în aceste corelări/colaborări;

q) situația comparativă din care să rezulte modificările față de ediția anterioară a planului aprobat de ANRE, cu justificarea documentată a fiecărui obiectiv modificat;

r) raportul de monitorizare a realizării investițiilor cuprinse în planul de dezvoltare a RET pe 10 ani aprobat de ANRE, cu prezentarea unei estimări valorice a impactului întâzierilor sau nerealizării investițiilor cuprinse în ediția precedentă a planului de dezvoltare;

s) planul lucrărilor de mentenanță necesare pentru asigurarea siguranței în funcționare a RET sau respectarea obligațiilor legale (legi, condiții de licență, norme tehnice), cu detalierea modului de realizare (cu forțe proprii sau cu terți), estimarea costurilor lucrărilor de mentenanță și programul de asigurare a mentenanței rețelei, întocmit în conformitate cu prevederile regulamentului de mentenanță;

t) analiza privind măsurile și programele destinate asigurării securității cibernetice a sistemelor informatice.

(2) Planul de dezvoltare a RET pe 10 ani cuprinde lucrările de investiții care rezultă necesare în RET în cursul perioadei de perspectivă de 10 ani, în urma analizelor prevăzute la alin. (1); planul conține estimarea perioadei de realizare, a valorii totale și a cheltuielilor investiționale anuale pentru fiecare proiect de investiții.

(3) OTS supune dezbaterii publice planul de dezvoltare a RET pe 10 ani înainte de depunerea acestuia la ANRE în vederea aprobării și pune la dispoziția autorității observațiile și propunerile permise în urma dezbaterii.

Art. 11. — ANRE aprobă planul de dezvoltare a RET pe 10 ani, dacă acesta este fundamentat pe baza analizelor prevăzute la art. 10 și dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) planul respectă condițiile prevăzute în decizia de aprobare a ediției anterioare, în vigoare;

b) planul propus integrează proiectele de interes comun în care OTS este implicat cu obiectivele pe care aceste proiecte de interes comun le prevăd pe teritoriul național;

c) investițiile incluse în planul de dezvoltare a RET pe 10 ani respectă normele europene și naționale privind eficiența energetică a rețelelor de energie electrică, în acord cu țintele asumate la nivel de țară;

d) prin lucrările de investiții prevăzute, OTS este în măsură să îndeplinească țintele specifice privind gradul de interconectivitate între rețele, stabilite la nivelul Uniunii Europene și asumate la nivel de țară;

e) pentru investițiile care sunt planificate a fi realizate în primii 3 ani ai planului, se transmit studiile de fezabilitate și documentele de aprobare a acestora;

f) fiecare lucrare de investiții inclusă în primii 3 ani ai planului este justificată pe baza indicatorilor de eficiență tehnico-economică determinați în cadrul studiului de fezabilitate, respectiv a documentației tehnice de proiectare, întocmite în conformitate cu prevederile legale;

g) fiecare lucrare de investiții inclusă în plan respectă condițiile de includere în BAR, prevăzute în metodologia de stabilire a tarifelor reglementate aplicabilă;

h) recuperarea valorii lucrărilor de investiții este posibilă conform prevederilor metodologiei de stabilire a tarifelor reglementate aplicabile;

i) planul de dezvoltare a RET pe 10 ani este corelat cu Strategia energetică a României pe termen mediu și lung, cu Planul național de reformă, cu Planul de dezvoltare a rețelei la nivelul UE și cu Planul național privind energia și clima, în vigoare.

CAPITOLUL V

Fundamentarea planurilor de investiții pentru o perioadă de reglementare

Art. 12. — Planul de investiții al OTS pentru o perioadă de reglementare prevăzut la art. 6 lit. b) se fundamentează pe baza rezultatelor analizelor prevăzute la art. 10, realizate pe termen scurt, și conțin investițiile programate a fi realizate în primii 5 ani ai planului de dezvoltare a RET pe 10 ani elaborat de OTS și aprobat de ANRE.

Art. 13. — (1) Planul de investiții al OD pentru o perioadă de reglementare prevăzut la art. 7 lit. a) se fundamentează pe baza rezultatelor studiului de perspectivă a RED și conține lucrările de modernizare pentru instalații și de dezvoltare optimă din punct de vedere economic a RED, rezultate în cadrul studiului ca fiind necesare în următorii 5 ani.

(2) OD elaborează/actualizează în condițiile legii studiul de perspectivă a RED din zona sa de licență în anul anterior unei perioade de reglementare, pentru următorul interval de perspectivă de 10 ani care acoperă următoarele două perioade de reglementare.

(3) Studiul de perspectivă a RED cuprinde cel puțin următoarele:

a) analiza RED în funcție de vechimea și starea tehnică a elementelor acesteia, cu detalierea acesteia pe zone geografice, niveluri de tensiune, categorii de instalații, în corelare cu evoluția indicatorilor de performanță a serviciului de distribuție a energiei electrice și a cheltuielilor de investiții și mentenanță înregistrate în perioada anterioară de reglementare;

b) analiza CPT în RED, cu detalierea pe zone geografice, niveluri de tensiune, categorii de instalații, prin comparație cu țintele de CPT stabilite de ANRE pentru perioada anterioară de reglementare;

c) evaluarea potențialului de creștere a eficienței energetice a RED, identificarea măsurilor pentru îmbunătățirea eficienței

energetice a acesteia, stabilirea calendarului de implementare a măsurilor;

d) lucrările de re tehnologizare/modernizare a instalațiilor RED care conduc la asigurarea/îmbunătățirea indicatorilor de continuitate și a calității tehnice a serviciului de distribuție, precum și la reducerea CPT și a OPEX;

e) lucrările de dezvoltare optimă a RED, în corelare cu perspectiva de evoluție a producției și a consumului de energie electrică în zona de licență;

f) analiza capacității pe termen lung a RED de a satisface solicitări de racordare la rețea pe baza planurilor generale/zonale de urbanism transmise de autoritățile locale OD la solicitarea acestora;

g) rezultatele consultării cu OTS, OD vecini și cu autoritățile locale din zona de licență;

h) identificarea zonelor și a categoriilor de instalații ale RED pentru care este necesară realizarea de investiții;

i) prezentarea modului de priorizare a investițiilor;

j) identificarea, fundamentarea și estimarea valorică a beneficiilor urmărite (îmbunătățirea indicatorilor de performanță, reducerea cheltuielilor de operare și mentenanță, reducerea CPT) prin realizarea investițiilor propuse, la nivelul RED din zona de licență a OD;

k) evaluarea cheltuielilor de investiții și a surselor de finanțare (din fonduri proprii, surse împrumutate și/sau contribuții);

l) evaluarea impactului cheltuielilor cu realizarea investițiilor cuprinse în plan asupra tarifelor reglementate;

m) planul lucrărilor de mentenanță pentru asigurarea siguranței în funcționare a RED sau respectarea obligațiilor legale (legi, condiții de licență, norme tehnice), modul de realizare (cu forțe proprii sau cu terți), estimarea costurilor lucrărilor de mentenanță și programul de asigurare a mentenanței RED, întocmit în conformitate cu prevederile regulamentului de mentenanță.

(4) Studiul de perspectivă a RED se corelează cu planul de dezvoltare a RET pe 10 ani în vigoare.

Art. 14. — (1) Planul de investiții pentru o perioadă de reglementare se corelează cu programul lucrărilor de reducere a CPT, planul privind respectarea indicatorilor de calitate a serviciului, planul lucrărilor de mentenanță, în condițiile prevăzute în metodologia aplicabilă, precum și cu programul de măsuri pentru îmbunătățirea eficienței energetice a rețelelor electrice, întocmit conform prevederilor legale în vigoare.

(2) Planul de investiții pentru o perioadă de reglementare cuprinde lucrările de investiții programate a fi finalizate și puse în funcțiune în fiecare an al perioadei, cu estimarea valorii acestora, ordonate în funcție de tipul și scopul lor.

(3) Planul de investiții pentru o perioadă de reglementare se detaliază pe categoriile de investiții prevăzute la art. 23.

Art. 15. — (1) Cu minimum 6 luni înaintea începerii unei perioade de reglementare, OTS și OD elaborează și transmit ANRE, în format scris și în format electronic editabil, planul de investiții pentru perioada de reglementare, conform modelului prevăzut în anexa nr. 1, însoțit de următoarele documente care stau la baza fundamentării acestuia:

a) analizele de fundamentare a planului de dezvoltare a RET pe 10 ani prevăzute la art. 10 în cazul OTS, respectiv studiul de perspectivă privind dezvoltarea RED prevăzut la art. 13 în cazul OD;

b) programul lucrărilor de reducere a CPT;

c) planul lucrărilor pentru respectarea indicatorilor de calitate a serviciului;

d) programul de asigurare a mentenanței, în conformitate cu prevederile regulamentului de mentenanță și planul lucrărilor de mentenanță; costurile de mentenanță aferente sistemelor de măsurare inteligentă se vor prezenta distinct și vor fi corelate cu cele avute în vedere la propunerea de calendar de implementare;

e) studiile de fezabilitate pentru lucrările care sunt planificate a fi realizate în primii 3 ani ai perioadei de reglementare, notele de fundamentare pentru lucrările care sunt planificate a fi realizate în ultimii 2 ani ai perioadei, precum și fișele de fundamentare ale lucrărilor pe baza costurilor specifice ale elementelor de rețea relevante, în cazul OTS.

(2) Informațiile din documentele prevăzute la alin. (1) trebuie să fie corelate cu cele transmise de OR pentru fundamentarea tarifelor reglementate.

Art. 16. — În planul de investiții pentru o perioadă de reglementare se includ numai lucrări justificate prin necesitatea, oportunitatea, eficiența și costul care reflectă condițiile pieței, în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (2) lit. b), d), h) și i).

Art. 17. — În planul de investiții aferent unei perioade de reglementare se includ lucrări care conduc la obținerea a cel puțin unuia dintre următoarele beneficii:

a) îmbunătățirea indicatorilor de performanță a serviciului, cu respectarea prevederilor legale și a prevederilor contractuale;

b) îmbunătățirea eficienței energetice a rețelei prin reducerea CPT;

c) reducerea costurilor de operare și mentenanță OPEX;

d) asigurarea capacității de racordare la sistem a utilizatorilor conform solicitărilor acestora și creșterea cantității de energie electrică transportată/distribuită, cu respectarea prevederilor legale în vigoare;

e) îmbunătățirea condițiilor de muncă în cazul modernizării clădirilor/sediilor administrative;

f) îndeplinirea altor obligații legale.

Art. 18. — (1) Pentru fiecare lucrare inclusă în planul de investiții se stabilește cel puțin unul dintre beneficiile prevăzute la art. 17 și se determină/cuantifică ex-ante valorile estimate a fi obținute ale beneficiilor specifice urmărite, în vederea monitorizării ex-post a rezultatelor obținute.

(2) Monitorizarea beneficiilor investițiilor prevăzută la alin. (1) nu se aplică pentru lucrările de întărire a rețelei pentru crearea condițiilor tehnice necesare racordării noilor utilizatori sau modificării caracteristicilor pentru utilizatorii existenți, lucrările de electrificare a localităților și de extindere a RED, preluări de capacități de la terți, lucrări de modernizare clădiri/sedii administrative, precum și lucrări necesare pentru îndeplinirea altor obligații legale.

Art. 19. — ANRE aprobă planul de investiții pentru o perioadă de reglementare dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) planul de investiții este fundamentat în conformitate cu prevederile art. 12 în cazul OTS, respectiv ale art. 13 în cazul OD;

b) planul de investiții este corelat cu măsurile pentru asigurarea siguranței în exploatare a rețelei, măsurile de reducere a CPT, măsurile privind îmbunătățirea indicatorilor de performanță a serviciului, măsurile pentru îmbunătățirea eficienței energetice a rețelei, precum și cu planul lucrărilor de mentenanță pentru perioada de reglementare;

c) valoarea planului de investiții din surse proprii pentru fiecare an din perioada de reglementare este cel puțin egală cu valoarea costului cu amortizarea reglementată totală anuală prognozată aferentă aceluiași an al perioadei de reglementare;

d) valoarea fiecărei lucrări de investiții în rețea este corelată cu costurile specifice ale elementelor de rețea relevante;

e) investițiile incluse în plan respectă condițiile de includere în BAR prevăzute în metodologia de stabilire a tarifelor reglementate aplicabilă;

f) planul de investiții este corelat cu Strategia energetică a României pe termen mediu și lung, cu Planul național de reformă, cu Planul național privind energia și clima, în vigoare, precum și cu Planul de dezvoltare a rețelei la nivelul UE în cazul transportului de energie electrică;

g) toate lucrările de investiții planificate a fi realizate în primii 3 ani planului de dezvoltare a RET pe 10 ani în vigoare se includ în planul de investiții pentru perioada de reglementare, în cazul OTS.

CAPITOLUL VI

Fundamentarea planurilor anuale de investiții

Art. 20. — (1) OR elaborează planurile anuale de investiții cu respectarea categoriilor de lucrări, structurii și valorii totale anuale din planurile de investiții aprobate de ANRE pentru perioada de reglementare.

(2) Planurile anuale de investiții se transmit în format scris și electronic editabil, până la data de 1 februarie, cu respectarea tabelelor-cadru din anexa nr. 1, secțiunea Prognozat.

(3) Un plan anual de investiții cuprinde acele lucrări care urmează a fi puse în funcțiune și înregistrate ca mijloace fixe în evidențele contabile ale operatorului în cursul anului calendaristic respectiv.

Art. 21. — (1) OR poate include în planul anual de investiții numai lucrări din categoriile de lucrări a căror necesitate a rezultat din planul de dezvoltare a RET pe 10 ani în cazul OTS, respectiv din studiul de perspectivă pentru OD.

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), OR poate include în planul anual de investiții lucrări a căror necesitate a rezultat în urma unor avarii, incidente, condiții meteorologice deosebite, la cererea autorităților administrației publice sau a utilizatorilor, precum și lucrări pentru îndeplinirea obligațiilor legale ale operatorului, pe bază de documente justificative.

Art. 22. — Pentru fiecare lucrare din planul anual de investiții se stabilesc beneficiile specifice urmărite dintre cele prevăzute la art. 17 (reducerea CPT, reducerea OPEX, îmbunătățirea indicatorilor de performanță a serviciului etc.) și se determină/cuantifică ex-ante valoarea beneficiilor specifice estimate a fi obținute, cu excepția celor prevăzute la art. 18 alin. (2), în vederea monitorizării ex-post a rezultatelor efectiv obținute, conform anexei nr. 2.

CAPITOLUL VII

Structura planului anual de investiții

Art. 23. — (1) Planul de investiții este defalcat pe trei tipuri de categorii, cu demonstrarea câștigului de eficiență rezultat în conformitate cu prevederile art. 17, astfel:

a) investiții esențiale;

b) investiții necesare;

c) investiții justificabile.

(2) Investiții esențiale sunt acele investiții care au ca scop asigurarea siguranței în exploatare a rețelei și eliminarea congestiilor de rețea, inclusiv pe liniile de interconexiune cu sistemele vecine, precum și a continuității în alimentarea cu energie electrică. Acestea includ, fără a se limita la, următoarele:

a) realizarea de noi linii electrice, inclusiv de interconexiune și de noi stații electrice, retehnologizarea, modernizarea, creșterea capacității liniilor/stațiilor și posturilor de transformare existente care sunt supraîncărcate, considerate locuri de muncă cu condiții deosebite din punctul de vedere al securității muncii sau care au parametri tehnici necorespunzători în conformitate cu normele în vigoare;

b) proiecte de investiții incluse în lista proiectelor de interes comun, stabilită în baza Regulamentului (UE) nr. 347/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind liniile directe pentru infrastructurile energetice transeuropene;

c) protecția infrastructurii critice cu grad de criticitate mare — doar proiecte destinate evitării producerii unor evenimente iminente și care pot avea consecințe la nivelul siguranței ansamblului SEN, consecințe catastrofice sau care pot conduce la pierderi de vieți omenești;

d) instalații pentru compensarea factorului de putere;

e) înlocuirea echipamentelor existente uzate fizic și moral pentru care nu există piese de schimb și pentru care nu mai pot fi executate lucrări de mentenanță corespunzătoare, înlocuirea echipamentelor pentru a se respecta condițiile de mediu.

(3) Investițiile necesare sunt acele investiții care au ca scop dezvoltarea, modernizarea și creșterea eficienței rețelei, a indicatorilor de calitate prevăzuți în standardele de performanță în vigoare. Acestea includ, fără a se limita la, următoarele:

a) înlocuirea echipamentelor existente amortizate, ai căror parametri tehnici nu mai corespund cu normativele în vigoare și care nu mai asigură respectarea parametrilor de performanță și calitate prevăzuți în legislație;

b) înlocuirea de echipamente, lucrări de rețehnologizare și modernizare pentru reducerea CPT;

c) îmbunătățirea calității serviciului (de exemplu, lucrări pentru creșterea nivelului de tensiune);

d) realizarea de capacități noi, extinderea rețelei existente pentru alimentarea noilor utilizatori;

e) implementarea sistemelor de măsurare inteligentă a energiei electrice, precum și a celor pentru asigurarea securității cibernetice și implementarea de tehnologii digitale și comunicații tehnologice;

f) lucrări de întărire a rețelei pentru noile racordări, inclusiv cele impuse de legislația primară, precum și cota-parte neacoperită de tariful de racordare;

g) protecția infrastructurii critice cu grad de criticitate mare și mediu — proiecte destinate evitării producerii unor evenimente care nu prezintă risc iminent de producere, dar pot avea consecințe semnificative.

(4) Investițiile justificabile sunt acele investiții pentru care cheltuielile aferente trebuie analizate în raport cu beneficiile pe care le aduc utilizatorilor. Acestea includ, fără a se limita la, următoarele:

a) achiziția de dotări;

b) modernizarea clădirilor/sediilor administrative;

c) preluări de capacități energetice de distribuție a energiei electrice de la terți;

d) înlocuirea grupurilor de măsurare și înlocuiri ale unor părți componente ale mijloacelor fixe, care au ca rezultat îmbunătățirea parametrilor tehnici sau sunt indispensabile la intervale regulate, pentru a asigura continuarea exploatarea mijloacelor fixe respective la parametrii normali;

e) înlocuiri în urma incidentelor;

f) protecția infrastructurii critice cu grad de criticitate redus.

Art. 24. — Structura planului anual de investiții elaborat de OTS trebuie să respecte următoarele condiții:

a) cel puțin 80% din valoarea planului anual de investiții reprezintă lucrări de investiții cuprinse în planul de dezvoltare a RET pe 10 ani, în vigoare;

b) durata medie de amortizare aferentă mijloacelor fixe prognozate a fi puse în funcțiune într-un an, determinată ca raport între valoarea totală de inventar și valoarea amortizării anuale cumulate a acestora, să fie mai mare de 20 de ani;

c) amortizarea anuală cumulată a mijloacelor fixe cu durată normală de funcționare mai mică de 10 ani nu depășește 20% din valoarea anuală cumulată a amortizării mijloacelor fixe prognozate a fi puse în funcțiune în anul t;

d) valoarea investițiilor care au ca rezultat mijloace fixe aparținând rețelei sau sunt necesare pentru operarea sistemului trebuie să reprezinte cel puțin 85% din valoarea totală a planului anual de investiții, aprobată de ANRE pentru anul respectiv la începutul perioadei de reglementare.

Art. 25. — Structura planului anual de investiții elaborat de OD trebuie să respecte următoarele condiții:

a) valoarea investițiilor care au ca rezultat mijloace fixe aparținând rețelei trebuie să reprezinte cel puțin 85% din

valoarea totală a planului anual de investiții, aprobată de ANRE pentru anul respectiv la începutul perioadei de reglementare;

b) o cotă situată între cel puțin 5% și cel mult 10% din valoarea prevăzută la lit. a) trebuie să reprezinte lucrări de electrificare a localităților și de extindere a RED. În această categorie se includ și:

(i) contravaloarea cheltuielilor cu finanțarea lucrărilor de electrificare a localităților și de extindere a RED, suportată de OD în cazul coparticipării la finanțare împreună cu autoritățile administrației publice și/sau utilizatori persoane fizice și juridice;

(ii) contravaloarea cheltuielilor cu finanțarea lucrărilor de realizare a rețelei electrice de interes public necesare pentru racordarea utilizatorilor individuali dintr-un ansamblu de blocuri de locuințe și/sau de locuințe individuale, restituită de către OD dezvoltatorilor;

c) la solicitarea unor autorități publice naționale sau locale, OD este obligat să includă cu prioritate, în cadrul investițiilor prevăzute la lit. b), lucrări de extindere a RED necesare pentru alimentarea cu energie electrică a unor obiective de importanță strategică, care contribuie la securitatea și siguranța națională, precum și obiective sociale de interes public, cu respectarea prevederilor legale aplicabile în vigoare;

d) o cotă situată între cel puțin 5% și cel mult 10% din valoarea prevăzută la lit. a) trebuie să reprezinte lucrări de întărire a RED pentru crearea condițiilor tehnice necesare racordării noilor utilizatori sau modificării caracteristicilor pentru utilizatorii existenți. În această categorie se includ și:

(i) valoarea aferentă lucrărilor de modificare a instalației de racordare deținută de OD, în situația aprobării unui spor de putere mai mic sau egal cu 50% din puterea aprobată pentru un loc de consum;

(ii) lucrările de întărire a RED necesare alimentării cu energie electrică a clienților finali cu drept legal la serviciu universal, conform deciziilor ANRE;

e) este interzisă includerea lucrărilor de mentenanță în planul anual de investiții;

f) numărul grupurilor de măsurare înlocuite în decursul unui an trebuie să se încadreze în cel mult 7% din numărul grupurilor de măsurare existente la locurile de consum din zona de licență la sfârșitul anului anterior celui pentru care se întocmește planul anual de investiții. Neîncadrarea în această limită se poate accepta, la solicitarea OD, numai pe bază de documente justificative;

g) valoarea investițiilor în dotări și modernizări clădiri/sedii administrative nu poate să depășească 15% din valoarea totală a planului anual de investiții, aprobată de ANRE la începutul perioadei de reglementare pentru anul respectiv;

h) numărul autovehiculelor, inclusiv autoutilitare și autospeciale, achiziționate în decursul unui an nu poate să depășească 10% din numărul celor aflate în proprietate la sfârșitul anului anterior celui pentru care se elaborează planul anual de investiții, iar dotarea acestora nu va depăși un nivel standard rezonabil;

i) prin derogare de la prevederile lit. h), în situația în care nu deține sau deține parțial în proprietate autovehiculele prevăzute la lit. h), în anul de referință al unei perioade de reglementare, OD are dreptul să solicite ANRE acordul pentru constituirea prin achiziționare a unui parc auto dimensionat la nivelul necesar și fundamentat pe bază de documente justificative, cu încadrarea în structura prevăzută la lit. a) și g);

j) toate lucrările de investiții necesare pentru implementarea sistemelor de măsurare inteligentă se încadrează numai la categoria corespunzătoare din planul de investiții; numărul grupurilor de măsurare înlocuite în cadrul acestor lucrări nu sunt luate în considerare la aplicarea limitării prevăzute la lit. f);

k) investițiile în dotări de tipul tehnică de calcul și echipamente de telecomunicații nu vor depăși un nivel rezonabil de performanță tehnică și de preț, precum și un volum adecvat numărului de personal implicat în desfășurarea serviciului.

Art. 26. — (1) Valoarea planificată a fiecărei investiții cuprinse în planul anual de investiții este determinată de cheltuielile estimate a fi efectuate pentru realizarea de noi mijloace fixe, precum și pentru reconstruirea, modernizarea și re tehnologizarea celor existente, conform documentelor justificative aferente promovării acesteia pentru cazul investițiilor în mijloace fixe aparținând rețelei, sau de prețul de achiziție estimat/prevăzut în contractele de achiziție pentru cazul investițiilor în dotări.

(2) Valoarea planului anual de investiții și a fiecărui obiectiv/mijloc fix este exprimată în unități monetare considerate în termeni nominali ai anului anterior începerii perioadei de reglementare.

(3) Denumirile investițiilor cuprinse în planul anual trebuie să corespundă denumirilor din documentele justificative aferente promovării acestora, iar denumirea fiecărui mijloc fix obținut prin realizarea investiției trebuie să permită identificarea fizică, în mod individual, a acestuia.

(4) Nu se includ în planul de investiții lucrări care privesc imobilizări corporale și necorporale din categoria investițiilor în dotări, inclusiv clădiri, care nu pot fi incluse în baza activelor reglementate, conform prevederilor metodologiei aplicabile de stabilire a tarifelor.

Art. 27. — (1) OD are obligația de a preciza pentru fiecare lucrare de investiții/mijloc fix amplasamentul acesteia/acestuia, respectiv județul, localitatea și zona din cadrul localității (strada), după caz, pentru care a fost planificată realizarea investiției.

(2) Nu se includ în planul anual de investiții al OD lucrări cu denumiri generice (cu specificarea doar a județului sau a localității) și lucrări a căror valoare planificată este egală cu 0.

(3) Prin derogare de la prevederile alin. (2), lucrările din categoriile prevăzute la art. 25 lit. b) și d), precum și cele din categoria preluărilor de capacități energetice de la terți sau înlocuirilor de echipamente în urma incidentelor se pot include cu denumiri generice și cu precizarea valorii acestora în planul anual de investiții transmis ANRE la începutul anului. OD detaliază aceste lucrări în cursul anului, pe măsură ce realizarea acestora devine necesară și oportună, și completează cu lucrări planurile anuale de investiții transmise ANRE la data de 1 octombrie a fiecărui an; lucrările care la data de 1 octombrie se exclud din plan au valoarea planificată 0 și se marchează cu „EX” în coloana de observații, iar cele care se introduc se marchează cu „IN”.

Art. 28. — (1) Investițiile în RED prognozate să se deruleze pe o perioadă mai mare de un an care urmează a avea puneri în funcțiune parțiale se evidențiază distinct în planul de investiții aferent fiecărui an, începând cu primul an și până în anul de finalizare a acestora, prin adăugarea unei mențiuni în acest sens în coloana de observații, în toate etapele de transmitere a planului, cu precizarea valorii totale prognozate și defalcarea anuală a acesteia, precum și a stadiului lucrării (finalizat/nefinalizat).

(2) Valoarea totală prognozată a investițiilor prevăzute la alin. (1) este cea inclusă în planul anual de investiții transmis ANRE de OD la data de 1 octombrie a primului an în care lucrarea are puneri în funcțiune parțiale. Defalcarea anuală a valorii prognozate se poate modifica începând cu al doilea an, în funcție de valoarea lucrărilor realizate și puse în funcțiune în anul anterior.

(3) Durata de realizare a investițiilor prevăzute la alin. (1) nu poate fi mai mare de 3 ani.

(4) Prin derogare de la prevederile alin. (3), pot fi incluse în planul anual de investiții lucrări având un grad mare de

complexitate a căror durată de realizare depășește 3 ani, numai cu informarea prealabilă a ANRE și transmiterea informațiilor justificative detaliate cu privire la aceste lucrări.

CAPITOLUL VIII

Justificarea planului anual de investiții

Art. 29. — (1) Planul anual de investiții elaborat de OTS se transmite ANRE însoțit de următoarele documente asumate/aprobate/avizate intern:

a) un memoriu de prezentare pentru fiecare lucrare, din care să rezulte necesitatea, oportunitatea, eficiența acesteia, precum și beneficiile specifice determinate/cuantificate ex-ante în conformitate cu prevederile art. 18;

b) documente justificative privind prudența investițiilor în format electronic pe suport USB, organizate pe lucrări, cu respectarea codificării acestora din planul anual de investiții;

c) documentele întocmite până la acea dată: referatul de necesitate/nota de fundamentare, tema de proiectare, comanda de proiectare, studiul de fezabilitate, documentația de avizare a lucrărilor de intervenții, proiectul tehnic, caietul de sarcini, contractul de execuție/de achiziție; aceste documente se transmit în format electronic, organizate pe lucrări, cu respectarea codificării acestora din planul anual de investiții;

d) planul anual de mentenanță în rețea, defalcat pe mentenanță corectivă și mentenanță preventivă, pe tipuri de lucrări și tipuri de echipamente ale rețelei, cu specificarea valorii acestora pentru fiecare categorie, în conformitate cu tabelul-cadru din anexa nr. 3; planul anual de mentenanță se corelează cu costurile de mentenanță aprobate conform metodologiei de stabilire a tarifelor aplicabile.

(2) În cazul în care OTS nu are obligația legală de a elabora studii de fezabilitate pentru anumite lucrări, OTS transmite suplimentar în vederea justificării acestora următoarele analize întocmite cu respectarea prevederilor legale privind conținutul-cadru al unui studiu de fezabilitate:

a) situația existentă, identificarea deficiențelor și necesitatea realizării obiectivului/proiectului de investiții;

b) descrierea lucrării din punct de vedere tehnic;

c) analiza economică, inclusiv calcularea indicatorilor de performanță economică.

Art. 30. — (1) Planul anual de investiții elaborat de OD se transmite ANRE însoțit de:

a) documentele justificative privind necesitatea, oportunitatea, eficiența economică a investițiilor și reflectarea condițiilor pieței, în format electronic pe suport USB, organizate pe lucrări, cu respectarea codificării acestora din planul anual de investiții;

b) documentele de promovare a fiecărei investiții întocmite până la acea dată: referatul de necesitate/nota de fundamentare, tema de proiectare, comanda de proiectare, studiul de fezabilitate/documentația de avizare a lucrărilor de intervenții, proiectul tehnic, caietul de sarcini; pentru investițiile din categoria investițiilor justificabile, cu excepția lucrărilor de modernizare a clădirilor, se transmit cel puțin referatul de necesitate/nota de fundamentare, proiectul tehnic/specificația tehnică și caietul de sarcini;

c) un memoriu de prezentare pentru fiecare lucrare, din care să rezulte necesitatea, oportunitatea, eficiența acesteia, precum și beneficiile specifice determinate/cuantificate ex-ante în conformitate cu prevederile art. 18;

d) planul anual de mentenanță în rețea, defalcat pe mentenanță corectivă și mentenanță preventivă, pe tipuri de lucrări și tipuri de echipamente ale rețelei, cu specificarea valorii acestora pentru fiecare categorie, în conformitate cu tabelul-cadru din anexa nr. 3; planul anual de mentenanță se corelează cu costurile de mentenanță aprobate conform metodologiei de stabilire a tarifelor aplicabile.

(2) Din documentele prevăzute la alin. (1) și din anexele care însoțesc planul de investiții trebuie să rezulte pentru fiecare investiție:

a) justificarea necesității, oportunității și eficienței acesteia, precum și reflectarea condițiilor pieței, în sensul prevederilor art. 16;

b) descrierea tehnică a investiției, cu specificarea mijloacelor fixe care se obțin din realizarea acesteia: detalii tehnice, cantități (număr bucăți, lungimi de linii etc.), principalele tipuri de active ce urmează a fi achiziționate, valoarea prognozată de inventar și valoarea medie obținută în anul anterior pentru același tip de mijloc fix, conform anexei nr. 2;

c) beneficiile specifice determinate/cuantificate ex-ante în conformitate cu prevederile art. 18.

Art. 31. — Pentru investițiile incluse în planul anual de investiții din categoria celor prevăzute la art. 28, OD transmit în format electronic pe suport USB o situație din care să rezulte stadiul lucrării, mijloacele fixe rezultate anterior, înregistrate în contabilitate, amortizarea aferentă acestora, cu precizarea codificării lucrării în conformitate cu planul de investiții aferent primului an și menținerea acesteia până la finalizarea lucrării.

Art. 32. — În planul anual de investiții transmis ANRE de către OD la începutul anului, pentru minimum 80% din numărul de lucrări în RED trebuie să fie întocmite și aprobate cel puțin temele de proiectare și studiile de fezabilitate.

CAPITOLUL IX

Modificarea planului anual de investiții

Art. 33. — (1) Până la data de 1 octombrie, OR au dreptul să modifice planul de investiții pentru anul în curs, cu respectarea valorii totale aprobate anterior pentru anul respectiv, a structurii stabilite la cap. VII și a cerințelor ANRE rezultate în urma analizei planului de investiții și a documentelor transmise conform prevederilor art. 20 și 29, respectiv art. 30.

(2) În planul de investiții al OTS și OD modificat trebuie să se regăsească cel puțin 90% din numărul de lucrări cuprinse în planul transmis la termenul prevăzut la art. 20.

(3) Prin derogare de la prevederile alin. (2), în cazul apariției unor situații imprevizibile ulterior datei de 1 februarie, depășirea limitei de 10% din numărul de lucrări care se pot înlocui până la data de 1 octombrie poate fi acceptată de ANRE pe baza documentelor justificative din care rezultă încadrarea în legislația aplicabilă.

(4) OR au obligația să justifice fiecare modificare a planului de investiții și să transmită documentele justificative ale noilor investiții incluse în plan, conform prevederilor cap. VIII.

(5) Prin derogare de la prevederile alin. (2), în funcție de numărul și valoarea solicitărilor privind realizarea de lucrări de investiții prevăzute la art. 25 lit. b) și d), se acceptă depășirea limitei prevăzute la art. 25 lit. b) și d) numai cu informarea prealabilă a ANRE, prezentarea documentelor justificative și specificarea lucrărilor incluse în planul de investiții pentru înlocuirea tipurilor respective de lucrări.

(6) În cazul în care valoarea solicitărilor privind realizarea de lucrări de investiții prevăzute la art. 25 lit. b) și d) este mai mică decât valoarea prevăzută în planul de investiții transmis la termenul prevăzut la art. 19, OD poate include în planul de investiții alte lucrări în RED pentru înlocuirea tipurilor respective de lucrări, până la limita valorii prevăzute pentru acestea în planul anual de investiții.

(7) Odată cu solicitarea de modificare a planului anual de investiții pentru anul în curs, OR transmit în format electronic, organizate pe lucrări, cu respectarea codificării acestora din planul anual de investiții:

a) documentele justificative prevăzute la art. 29, respectiv art. 30 pentru lucrările de investiții incluse în planul anual modificat;

b) completarea documentației de promovare a fiecărei investiții cu documentele întocmite ulterior transmiterii planului anual de investiții, dintre cele prevăzute la art. 29, respectiv art. 30.

Art. 34. — Lucrările de investiții din planul anual modificat conform art. 33 trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) pentru investițiile în mijloace fixe aparținând rețelei trebuie să fie încheiate contractele de execuție sau să fie aprobate rapoartele procedurii de atribuire;

b) pentru investițiile în dotări trebuie să fie încheiate contractele de achiziție sau, în situații independente de voința operatorului conform documentelor justificative trimise de acesta, să fie aprobate rapoartele procedurii de atribuire.

CAPITOLUL X

Criterii pentru aprobarea planului anual de investiții

Art. 35. — (1) ANRE aprobă planurile anuale de investiții în cazul în care acestea respectă prevederile referitoare la fundamentarea, structura, justificarea și modificarea acestora, prevăzute în prezenta procedură, precum și condițiile de includere a mijloacelor fixe în baza reglementată a activelor, prevăzute de metodologia aplicabilă. ANRE transmite OR rezultatul analizei planului anual de investiții în termen de maximum 30 de zile lucrătoare de la primirea acestuia.

(2) În cazul în care planul de investiții sau anumite lucrări de investiții nu respectă criteriile prevăzute la alin. (1), ANRE respinge planul anual de investiții sau anumite investiții din cadrul acestuia și informează OR în termenul prevăzut la alin. (1) cu privire la motivele respingerii.

(3) În cazul neaprobării unor investiții din cadrul planului anual de investiții, ANRE efectuează corecțiile prevăzute de metodologia aplicabilă corespunzător valorii investițiilor nerecunoscute.

CAPITOLUL XI

Obligații privind realizarea planurilor de investiții și mentenanță

Art. 36. — (1) OR au obligația de a realiza investițiile prevăzute în planul anual de investiții aprobat de ANRE și, după caz, modificat conform art. 33.

(2) OR au obligația de a realiza anual din surse proprii investiții care au ca rezultat mijloace fixe aparținând rețelei în valoare de cel puțin 95% din valoarea totală prognozată a acestora cuprinsă în planul anual de investiții aprobat de ANRE pentru anul respectiv, calculată în termeni nominali, cu respectarea prevederilor prezentei proceduri.

(3) La analizarea gradului de îndeplinire a planului anual de investiții prevăzut la alin. (2) se iau în considerare lucrările realizate care au ca rezultat mijloace fixe aparținând rețelei, după cum urmează:

- (i) au fost realizate în cursul anului în conformitate cu planul aprobat;
- (ii) au fost realizate ca investiții suplimentare în conformitate cu prevederile art. 42 alin. (3);
- (iii) au fost recuperate în anul următor în conformitate cu prevederile art. 42 alin. (2), doar în cazul în care întârzierea realizării acestora are cauze independente de voința operatorului, conform documentelor justificative transmise de operator la termenul prevăzut la art. 37 alin. (1).

(4) Termenul de recuperare a investițiilor planificate în anul anterior și nerealizate este de 8 luni pentru investițiile planificate în anul 2019 și 6 luni începând cu investițiile planificate în anul 2020.

(5) OR au obligația de a realiza anual lucrări de mentenanță în valoare de cel puțin 90% din valoarea totală a planului anual de mentenanță transmis conform prevederilor art. 29, respectiv art. 30.

(6) ANRE nu va accepta depășirea cu mai mult de 10% a costurilor de mentenanță a sistemelor de măsurare inteligentă, transmise conform prevederilor art. 15.

CAPITOLUL XII

Aprobarea investițiilor realizate

Art. 37. — (1) Pentru aprobarea investițiilor anuale realizate, OR transmit ANRE până la data de 1 martie a anului următor:

a) documentele de promovare prevăzute la art. 29, respectiv art. 30 și art. 33;

b) documentele de finalizare a fiecărei investiții, după caz: bonuri de consum (cu excepția bonurilor de consum pentru contoare, pentru care se transmit situații centralizatoare/bon colectiv), situații de plată, aprobări la plată, procese-verbale de recepție la terminarea lucrării, procese-verbale de punere în funcțiune, fișe contabile ale mijloacelor fixe, inclusiv pentru cele la care s-au realizat lucrări de îmbunătățire a parametrilor tehnici din care să rezulte valoarea acestora înainte și după realizarea investiției, alte documente din care să rezulte valoarea investiției, documente care atestă condiții meteorologice deosebite, după caz; aceste documente se transmit în format electronic, organizate pe lucrări, cu respectarea codificării acestora din planul anual de investiții, însoțite de un centralizator al cheltuielilor grupate pe categorii, conform modelului din anexa nr. 4.

(2) Documentele prevăzute la alin. (1) se transmit în format electronic, organizate pe lucrări, cu respectarea codificării acestora din planul anual de investiții aprobat.

(3) Valorile mijloacelor fixe înscrise în procesele-verbale de punere în funcțiune/fișele contabile trebuie să corespundă valorilor înscrise în bonurile de consum, situațiile de plată, aprobările la plată, procesele-verbale de recepție la terminarea lucrării sau în alte documente justificative prezentate conform alin. (1).

(4) Pentru lucrările cofinanțate din fonduri nerambursabile, în vederea recunoașterii în tarife a cotei finanțate de operatori, aceștia vor transmite suplimentar documente din care să rezulte valoarea contribuției financiare.

(5) În cazul unor modificări apărute după data prevăzută la alin. (1), OR pot prezenta completări pe bază de documente justificative până la data depunerii situațiilor financiare.

(6) Documentele de finalizare a fiecărei investiții realizate în primele 8 luni ale anului se transmit până la data de 1 octombrie a fiecărui an.

Art. 38. — (1) La termenul prevăzut la art. 37, operatorul are obligația să transmită în format electronic editabil un raport cu mijloacele fixe care nu mai sunt utilizate pentru asigurarea serviciului, sursele de finanțare și anul punerii în funcțiune, motivul și modalitatea de ieșire, conform tabelului-cadru referitor la ieșirile de mijloace fixe din anexa nr. 1.

(2) La termenul prevăzut la art. 37, operatorul are obligația să transmită în format electronic un raport detaliat privind investițiile în contoare, transformatoare și dotări, cu respectarea tabelului-cadru din anexa nr. 5.

Art. 39. — (1) ANRE respinge investițiile/mijloacele fixe/costurile investițiilor care, în urma analizei documentelor transmise în conformitate cu prevederile art. 37 și 38:

a) se dovedesc a nu fi justificate, în conformitate cu prevederile art. 16;

b) nu respectă prevederile metodologiei aplicabile referitoare la includerea mijloacelor fixe în baza reglementată a activelor;

c) nu conduc la obținerea beneficiilor estimate ex-ante în conformitate cu prevederile art. 17, situație constatată în urma monitorizării eficienței acestora în conformitate cu art. 43;

d) nu se regăsesc în planul de investiții aprobat de ANRE în condițiile prezentei proceduri;

e) nu au valoarea totală justificată prin documentele de finalizare sau includ costuri nejustificate în raport cu prevederile prezentei proceduri.

(2) În cazul în care valoarea realizată a unei investiții depășește cu mai mult de 10% valoarea acesteia prevăzută în planul anual de investiții aprobat, ANRE recunoaște în BAR valoarea realizată exclusiv în cazul apariției unor situații imprevizibile pe parcursul derulării lucrării, numai pe baza

documentelor justificative și a informațiilor furnizate de operator cu privire la cauzele depășirii acesteia.

(3) În situația prevăzută la alin. (2), valoarea amortizării investiției recunoscute de ANRE și utilizate la calculul corecțiilor prevăzute de metodologia aplicabilă se stabilește pe baza valorii recunoscute a investiției.

(4) ANRE respinge investițiile pentru care lipsesc documentele justificative prevăzute la art. 37 și 38, precum și alte documente solicitate explicit.

(5) ANRE nu recunoaște costurile nejustificate din documentele de finalizare ale unui mijloc fix.

(6) ANRE nu recunoaște mijloacele fixe rezultate în urma unor lucrări de înlocuire, dacă mijloacele fixe care se demontează din instalații nu se regăsesc în raportarea ieșirilor aferente anului respectiv și nu pot fi identificate în raport cu pozițiile lucrărilor de înlocuire din planul de investiții. În situația reutilizării mijloacelor fixe demontate, în anexa nr. 5 se menționează la rubrica observații numărul și data procesului-verbal de punere în funcțiune, care se va transmite ANRE odată cu anexa.

Art. 40. — (1) ANRE are dreptul de a analiza în orice moment orice investiție realizată, anterior aprobată, din punctul de vedere al necesității și oportunității investiției, documentației aferente promovării și realizării investiției, eficienței economice, beneficiilor obținute, costurilor asociate, precum și al respectării standardelor de performanță, reglementărilor și legislației specifice.

(2) Pe baza analizei prevăzute la alin. (1), ANRE respinge investițiile care nu îndeplinesc condițiile de recunoaștere în tarife prevăzute în reglementările aplicabile în vigoare.

(3) ANRE poate modifica valoarea investițiilor recunoscute, dacă în urma analizelor și/sau a acțiunilor de control se constată neconformități cu prevederile prezentei proceduri.

Art. 41. — Analiza investițiilor efectuată de ANRE conform prevederilor prezentei proceduri se realizează prin sondaj.

Art. 42. — (1) Lucrările de investiții realizate, care nu se regăsesc în planul de investiții modificat în conformitate cu prevederile cap. IX și nu se încadrează în categoria de investiții care se pot realiza suplimentar față de planul anual de investiții aprobat de ANRE, nu se recunosc de ANRE.

(2) OR pot realiza suplimentar investiții prevăzute într-un plan anual anterior nerealizate/nefinalizate în anul respectiv, cu posibilitatea depășirii valorii anuale de plan aprobate pentru anul în care acestea se finalizează, dacă au fost incluse ca investiții suplimentare în tabelele-cadru din anexa nr. 1 la termenul prevăzut la art. 20.

(3) OR pot realiza suplimentar față de planul de investiții modificat la termenul prevăzut la art. 33, cu posibilitatea depășirii valorii anuale de plan aprobate anterior, următoarele lucrări de investiții, dacă nu au putut fi incluse în planul anual modificat:

a) investițiile necesare ca urmare a apariției unor cazuri excepționale sau a unor condiții meteorologice deosebite;

b) investiții necesare pentru respectarea unor obligații legale;

c) lucrări de extindere și de întărire a RED necesare racordării utilizatorilor, inclusiv modificării caracteristicilor pentru utilizatorii existenți.

(4) Investițiile realizate suplimentar față de planul modificat prevăzute la alin. (3), cu excepția celor efectuate ca urmare a apariției unor condiții meteorologice deosebite, se recunosc numai dacă au fost acceptate în prealabil de către ANRE.

Art. 43. — Pentru obiectivele de investiții care se derulează de OD pe o perioadă mai mare de un an, punerile în funcțiune parțiale se recunosc la valoarea realizată în anul respectiv, iar criteriul de recunoaștere în tarife a investițiilor realizate prevăzut la art. 39 alin. (2) se aplică în anul finalizării obiectivului prin compararea valorii totale realizate cu valoarea totală prognozată a acestuia sau, după caz, în anul în care se constată că valoarea cumulată a lucrărilor realizate depășește deja cu mai mult de 10% valoarea totală prognozată a acestora.

CAPITOLUL XIII

Monitorizarea eficienței investițiilor realizate

Art. 44. — (1) OR transmit ANRE rezultatele analizei ex-post a beneficiilor specifice cuantificabile obținute în urma realizării fiecărei investiții, determinate prin monitorizarea acestora, comparativ cu valorile estimate ex-ante, în conformitate cu prevederile art. 17.

(2) Analiza prevăzută la alin. (1) se realizează conform raportului privind monitorizarea eficienței lucrărilor de investiții prevăzută în anexa nr. 2, la 2 ani de la finalizarea acestora.

(3) Raportul privind monitorizarea ex-post a beneficiilor specifice obținute în urma realizării fiecărei investiții realizate într-un an, prevăzută la alin. (2), se transmite de operator în format electronic, odată cu raportările finale privind realizarea investițiilor anuale, la termenul prevăzută la art. 37 alin. (5).

(4) În cazul în care din analiza prevăzută la alin. (1) se constată că valoarea beneficiilor specifice obținute în urma realizării unei investiții este sub 80% din valoarea estimată ex-ante a acestora, ANRE respinge investiția respectivă.

CAPITOLUL XIV

Obligații privind raportarea investițiilor realizate

Art. 45. — (1) Anual, până la data de 1 martie, OR au obligația de a transmite ANRE lucrările de investiții și de mentenanță realizate în anul anterior, după cum urmează:

a) investițiile realizate, inclusiv pentru racordarea utilizatorilor, în conformitate cu tabelele-cadru din anexa nr. 1, prin completarea secțiunii Realizat;

b) raportul privind monitorizarea eficienței lucrărilor de investiții realizate cu 2 ani calendaristici în urmă, prevăzută în anexa nr. 2;

*) Anexele nr. 1—5 nu se pot publica în Monitorul Oficial al României, Partea I, din motive tehnico-redacționale și se vor publica pe pagina proprie de internet a ANRE, www.anre.ro, la data intrării în vigoare a prezentei proceduri.

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

pentru modificarea și completarea Procedurii privind fundamentarea și criteriile de aprobare a planurilor de investiții ale operatorilor de transport și de sistem, de distribuție și de înmagazinare a gazelor naturale, precum și ai terminalelor GNL, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 38/2019

Având în vedere prevederile art. 125 alin. (6)—(8) și alin. (14), ale art. 138 alin. (1) lit. k), ale art. 142 alin. (1) lit. e), ale art. 156² alin. (1) lit. e) și ale art. 194 pct. 42 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. c) și ale art. 10 alin. (1) lit. q) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite prezentul ordin.

Art. I. — Procedura privind fundamentarea și criteriile de aprobare a planurilor de investiții ale operatorilor de transport și de sistem, de distribuție și de înmagazinare a gazelor naturale, precum și ai terminalelor GNL, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 38/2019, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 231 din 26 martie 2019, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 6, litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) anterior începerii unei perioade de reglementare, planul de investiții pe 5 ani, detaliat pe lucrări și pe județe pentru fiecare an al perioadei de reglementare;”

c) raportul privind înlocuirea mijloacelor fixe, în conformitate cu tabelul-cadru din anexa nr. 5;

d) lucrările de mentenanță realizate în cursul anului anterior în comparație cu lucrările programate a fi realizate, defalcate pe tipuri de lucrări și tipuri de echipamente ale rețelei, după caz, cu specificarea valorii acestora pentru fiecare categorie, în conformitate cu tabelele-cadru din anexa nr. 3.

(2) OTS are obligația să transmită, pe lângă documentele prevăzute la alin. (1), un raport privind stadiul realizării proiectelor din planul de dezvoltare pe 10 ani aprobat de ANRE.

(3) OTS are obligația de a transmite, în termen de 10 zile de la încheierea fiecărui semestru, un raport privind:

a) investițiile realizate din veniturile rezultate din alocarea capacităților de interconexiune;

b) stadiul lucrărilor cu statut de proiecte de interes comun european.

CAPITOLUL XV

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 46. — Planurile de investiții, precum și modificările acestora transmise de OR în afara termenelor prevăzute în prezenta procedură nu se iau în considerare.

Art. 47. — (1) În situația în care ANRE solicită documente sau informații justificative suplimentare aferente planurilor de investiții, acestea sunt transmise de operatori conform solicitării și în termenul comunicat de aceasta, o singură dată; completările ulterioare se iau în considerare numai în cazuri independente de voința operatorilor, temeinic justificate.

(2) Solicitarea de modificare a planului anual de investiții pentru includerea unor lucrări de investiții deja executate, ulterioară datei prevăzute la art. 33, nu se ia în considerare.

Art. 48. — Anexele nr. 1—5*) fac parte integrantă din prezenta procedură.

2. La articolul 7, litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) anterior începerii unei perioade de reglementare planul de investiții pe 5 ani, detaliat valoric pentru fiecare an al perioadei de reglementare; planul de investiții pe 5 ani elaborat de OD care distribuie gaze naturale pentru mai mult de 100.000 de clienți se detaliază valoric pe categorii de lucrări și pe județe pentru fiecare an al perioadei de reglementare;”

3. La articolul 22, alineatele (2) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Pentru OTS și OI, precum și pentru OD care distribuie gaze naturale pentru mai mult de 100.000 de clienți, valoarea investițiilor care au ca rezultat imobilizări corporale și

necorporale aparținând sistemului trebuie să reprezinte cel puțin 85% din valoarea totală a planului anual de investiții, aprobată la începutul perioadei de reglementare de ANRE pentru anul respectiv.

(4) Pentru OTS și OI, precum și pentru OD care distribuie gaze naturale pentru mai mult de 100.000 de clienți, valoarea investițiilor în dotări nu poate să depășească 15% din valoarea totală a planului anual de investiții, aprobată la începutul perioadei de reglementare de ANRE pentru anul respectiv.”

4. La articolul 22, alineatul (5) se abrogă.

5. Articolul 31 se modifică și va avea următorul cuprins:
„Art. 31. — În planul anual de investiții transmis ANRE în conformitate cu prevederile art. 30, pentru minimum 80% din lucrările de investiții trebuie să fie întocmite și aprobate de conducerea operatorului, cel puțin: studiul de fezabilitate după caz, studiul tehnico-economic, proiectul tehnic în baza căruia a fost obținută autorizația de construire, documentația/specificațiile tehnice, după caz.”

6. La articolul 32, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Odată cu solicitarea de modificare a planului anual de investiții pentru anul în curs, operatorul transmite în format electronic, organizate pe lucrări, cu respectarea codificării acestora din planul anual de investiții:

a) documentele prevăzute la art. 30 pentru lucrările de investiții incluse în planul anual modificat;

b) completarea documentației de promovare a fiecărei investiții, cu documentele întocmite ulterior transmiterii planului anual de investiții, dintre cele prevăzute la art. 30.”

7. Articolul 34 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 34. — (1) Operatorul are obligația de a realiza investițiile prevăzute în planul anual de investiții aprobat de ANRE și, după caz, modificat conform art. 32.

(2) Operatorul are obligația de a realiza anual din surse proprii investiții care au ca rezultat imobilizări corporale și necorporale aparținând sistemului în valoare de cel puțin 95% din valoarea totală a acestora cuprinse în planul anual de investiții aprobat de ANRE pentru anul respectiv, cu respectarea prevederilor metodologiei aplicabile și ale prezentei proceduri.

(3) La analizarea gradului de îndeplinire a planului anual de investiții prevăzut la alin. (2) se iau în considerare lucrările realizate care au ca rezultat imobilizări corporale și necorporale aparținând sistemului, după cum urmează:

a) au fost realizate în cursul anului în conformitate cu planul aprobat;

b) au fost realizate ca investiții suplimentare în conformitate cu prevederile art. 37 alin. (6);

c) au fost recuperate în anul următor în conformitate cu prevederile art. 37 alin. (5), doar în cazul în care întârzierea

realizării acestora are cauze independente de voința operatorului, conform documentelor justificative transmise de operator la termenul prevăzut la art. 35 alin. (1).

(4) Termenul de recuperare a investițiilor nerealizate este de 8 luni pentru investițiile planificate în anul 2019 și 6 luni începând cu investițiile planificate în anul 2020.

(5) Operatorul are obligația de a realiza anual lucrări de mentenanță în valoare de cel puțin 90% din valoarea totală a planului anual de mentenanță transmis de operator conform prevederilor art. 30.”

8. La articolul 37, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Lucrările de investiții realizate, care nu se regăsesc în planul de investiții aprobat sau, după caz, modificat în conformitate cu prevederile art. 32 și nu se încadrează în categoria de investiții care se pot realiza suplimentar conform alin. (5)—(7) nu se recunosc de ANRE.”

9. La articolul 37, după alineatul (4) se introduc trei noi alineate, alineatele (5)—(7), cu următorul cuprins:

„(5) Operatorii pot realiza suplimentar investiții prevăzute într-un plan anual anterior nerealizate/nefinalizate în anul respectiv, cu posibilitatea depășirii valorii anuale de plan aprobate pentru anul în care acestea se finalizează, dacă au fost incluse ca investiții suplimentare în cadrul tabelelor-cadru din anexele nr. 1 și 2 la termenul prevăzut la art. 19.

(6) Operatorul poate realiza suplimentar față de planul de investiții modificat la termenul prevăzut la art. 32, cu posibilitatea depășirii valorii anuale de plan aprobate anterior, următoarele lucrări de investiții, dacă nu au putut fi incluse în planul anual modificat:

a) investiții necesare ca urmare a apariției unor cazuri excepționale sau a unor fenomene naturale deosebite;

b) lucrări de extindere necesare racordării utilizatorilor;

c) investiții necesare pentru respectarea unor obligații legale.

(7) Investițiile realizate suplimentar față de planul modificat prevăzute la alin. (6), cu excepția celor efectuate ca urmare a apariției unor fenomene naturale deosebite, se recunosc numai dacă au fost acceptate de către ANRE înainte de realizarea acestora.”

10. La articolul 41, alineatul (3) se abrogă.

Art. II. — Operatorii de transport și de sistem, de distribuție și de înmagazinare a gazelor naturale, precum și ai terminalelor GNL duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar entitățile organizatorice din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare de la 1 ianuarie 2020.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,

Dumitru Chiriță

București, 14 noiembrie 2019.

Nr. 205.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 228158